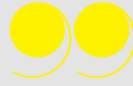

اساس شکل‌گیری سوررئالیسم بر اثر پیدایش روانکاوی فروید بود که به مسائلی مانند ضمیرناخودآگاه، رؤیا، جنون و تخیل می‌پرداخت پس می‌توان نتیجه گرفت که فلسفه علمی سوررئالیسم روانکاوی فروید بود

سفر به جهان شعر و قصه‌ها همراه با مکتب‌های ادبی

مفید و مختصر درباره سوررئالیسم بدانیم

زینب میرحسینی
کارشناس ادبیات

سفرهای بسیاری همراه بوده‌اید و درباره مکتب‌های ادبی و آثاری که در حول محورشان بوده آشنا شدید. این بار قرار است به یکی از مهم‌ترین آنها سیروس سفر کنید و آثار مهمی که در سوررئالیسم به وجود آمده را بخوانید تا بیش از پیش مجذوب شوید. سوررئالیسم در خلال دو جنگ جهانی بالید و به مرور پیروان بسیاری در سراسر دنیا پیدا کرد.

دست می‌آید که اغلب از هم گسسته و پراکنده بودند و گاهی هزل و طنز را چاشنی آنها می‌کردند. برای مثال اولین تجربه در نوشتن بی‌اختیار و خود به خود، رمان میدان‌های مغناطیسی از آندره برتون و فیلیپ سوپو بود که در سال ۱۹۱۹ به کمک هم نوشتند این در حالی بود که این دو خود را در حالت خواب و بیدار و خلسه نگه می‌داشتند و به سرعت می‌نوشتند و اثر خلق می‌کردند.

مشاهیر سوررئالیسم را می‌شناسید؟

از نقاشی شروع کنیم، سالوادر دالی شخصی نام آشنا، از نقاشان معروف اسپانیایی در حوزه سوررئال و آثار او همیشه شگفتی آفریده است. سه نفر از مهم‌ترین افراد سوررئالیستی به نام‌های آندره برتون و الوار و لویی آراگون که همگی روانپزشک بودند، آثار مهمی خلق کردند. سوررئالیسم هم مثل مکتب‌های دیگری که شناختید در فرانسه پیدا شد و رشد کرد و به سرعت به سرزمین‌های دیگر رفت و ده سال طول کشید تا پایش به انگلستان باز شد. دالین تامس در اوایل شاعری خود سوررئالیست محسوب می‌شد. گارسیا لورکا و رافائل آلبرتی هم از پیشگامان سوررئالیسم در اسپانیا هستند و اما در کشورهای شرقی چه خبر بود؟ معروف‌ترین اثری که شاید نام آن را همه شما شنیده باشید، بوف کور صادق هدایت است که بسیار مورد تمجید واقع شد. فیلیپ سوپو می‌گفت این کتاب سرنوشت بشری را خلاصه کرده و آدونیس شاعر معروف عرب نیز سوررئالیست بود.

بوف کور، یک نگارش شاهکار سوررئالیستی

در این کتاب، صادق هدایت به سراغ فراواقع و کشف دنیای مرموز روح و روان رفته است و نمونه‌های متعددی از این حالات را در آن می‌بینیم. این داستان به صورت شتابزده و خود به خود، اسرارآمیز و سوررئالیستی نوشته شده و یکی از شاهکارهای ادبیات است که پیشنهاد می‌شود آن را بخوانید.

برای آشنایی بیشتر با سوررئالیسم چه چیزهایی بخوانیم؟

خب چون سوررئالیسم یکی از مکتب‌های ادبی مهم است و قطعاً علاقه‌مندان بسیاری دارد، برای کسانی که می‌خواهند این مکتب را بیشتر بشناسند کتاب‌هایی پیشنهاد می‌شود که به آنها بسیار کمک خواهد کرد. ابتدا کتاب سرگذشت سوررئالیسم که مصاحبه‌ای با آندره برتون است و نشرنی آن را به چاپ رسانیده و با ترجمه عبدالله کوثری در اختیار قرار دارد. کتاب دوم دادا و سوررئالیسم که نشر مرکز با ترجمه بسیار خوب حسن افشار به مخاطبان ارائه کرده است.

قبل از سوررئالیسم چه خبر بود؟

دو جنبشی که بسیار به جریان سوررئالیسم کمک کردند، در ابتدا کوبیسم بود که می‌توان گفت سوررئالیسم ادامه آن است. حال خود کوبیسم به چه معناست و حرف حسابش چه بود؟ این اصطلاح مربوط به نقاشی است و گروهی از نقاشان که اشیاء و موجودات را به صورت اشکال هندسی نقاشی می‌کردند، می‌گفتند کار ما نشان دادن قسمت‌های نامرئی اشیاء است و باید همه جهت‌های آن را نشان دهیم و یکی از معروف‌ترین آنها پابلو پیکاسو بود که نامی آشنا در هنر نقاشی است. جنبش بعدی بسیار عجیب است چون به هیچ چیز اعتقاد نداشته و به هیچ ارزشی پایبند نبودند و سروکله‌اش به عنوان یکی از عکس‌العمل‌های هنرمندان در مقابل جنگ جهانی اول در آمریکا به وجود آمد. دادائیست‌ها همه چیز را پوچ و هیچ می‌انگاشتند و با هرگونه معیار زیبایی و هنری مخالف بودند.

سوررئالیسم یعنی چه؟ از کجا پیدایش شد؟

اساس شکل‌گیری سوررئالیسم بر اثر پیدایش روانکاوی فروید بود که به مسائلی مانند ضمیرناخودآگاه، رؤیا، جنون و تخیل می‌پرداخت پس می‌توان نتیجه گرفت که فلسفه علمی سوررئالیسم روانکاوی فروید بوده و در هر دوره‌ای ادبیات تحت تأثیر فلسفه آن دوره است. یا راحت‌تر بگوییم، ادبیات به اضافه مسائل روانی است. اوهام و رؤیاها گاهی می‌تواند آثار هنری بی‌ظنری تولید کند و در نهایت آن اثر یک شاهکار ادبی در مکتب سوررئال شود.

اما پیش‌نویس از اصولی که به آن معتقد بودند

مهم‌ترین اصل برای سوررئالیست‌ها رؤیا بود که اهمیت ویژه‌ای داشت مانند تفسیر خواب، عالم خلسه و... آنها به هر چیزی که در رؤیا و خواب اتفاق می‌افتاد باور داشتند. دیوانگی و چیزهای شگفت و خارق‌العاده از دیگر اصولی است که برای آنها مهم بود. پارانویا مورد توجه سوررئالیست‌ها بوده و معتقد بودند همیشه دیوانه‌ها به مقصد می‌رسند و به صورت کلی به امور خارق‌العاده و غیرمتعارف توجه داشتند و می‌گفتند جادو و گوشت و خون شعر است. از دیگر اعتقادات آنها، تصادف و اتفاق در هنر بود. می‌گفتند به وجود آمدن آثار هنری و ادبی به صورت کاملاً تصادفی و اتفاقی است و هنرمند مانند کسی که مخدر مصرف کرده می‌تواند تصاویری بدون اراده‌اش در ذهن تصور کند. اغلب اشیای سوررئالیستی یعنی تصاویر عجیب و غریب و اشیاء را به لحاظ منطقی در جای خودشان قرار ندادن همگی آفرینش‌هایی سوررئالیستی بود. از دیگر کارهایی که آنها برای خلق اثر می‌کردند این بود که دورهم جمع می‌شدند و هرکس روی تکه کاغذی چیزی می‌نوشت و سرانجام از مجموع این کلمات جمله‌ای به

سوررئالیسم هم مثل مکتب‌های دیگری که شناختید در فرانسه پیدا شد و رشد کرد و به سرعت به سرزمین‌های دیگر رفت و ده سال طول کشید تا پایش به انگلستان باز شد